

V Bruselu dne 1.2.2017
COM(2017) 57 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Zpráva o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů

ÚVOD

Energie z obnovitelných zdrojů patří k základním prioritám energetické unie. Směrnice o obnovitelných zdrojích energie¹ dosud byla a nadále bude ústředním prvkem politiky energetické unie a hlavním stimulem k zajišťování čisté energie pro všechny Evropany s cílem učinit z EU světovou jedničku v oblasti obnovitelných zdrojů energie a přispět k pěti rozměrům energetické unie.

Za prvé hrají obnovitelné zdroje energie zásadní roli v **energetické bezpečnosti**. Jejich odhadovaný příspěvek k úsporám v oblasti dovozu fosilních paliv činil v roce 2015 16 miliard EUR a očekává se, že v roce 2030 bude činit 58 miliard EUR². Za druhé díky rychlému snižování nákladů v důsledku technologického pokroku, zejména v odvětví energetiky, mohou být obnovitelné zdroje také postupně dále **začleňovány na trh**. Přepřpracované znění směrnice o obnovitelných zdrojích energie na období po roce 2020 spolu s návrhy týkajícími se uspořádání trhu³ jakožto součást balíčku předpisů *Čistá energie pro všechny Evropany* ještě více obnovitelným zdrojům energie umožní podílet se na trhu za rovných podmínek s ostatními zdroji energie. Za třetí obnovitelné zdroje energie také jdou ruku v ruce s **energetickou účinností**. V odvětví elektrické energie by přechod z hořlavých fosilních paliv na obnovitelné zdroje energie nezaložené na spalování mohl snížit spotřebu primární energie⁴. V odvětví stavebnictví mohou řešení založená na obnovitelných zdrojích energie nákladově efektivně snížit energetickou náročnost budov. Za čtvrté obnovitelné zdroje energie jsou také klíčovou hybnou silou **dekarbonizace** energetického systému Unie. Obnovitelné zdroje energie v roce 2015 přispěly k tomu, že nevypuštěné hrubé emise skleníkových plynů odpovídaly emisím Itálie⁵. A v neposlední řadě obnovitelné zdroje hrají důležitou roli v úsilí o to, aby EU zaujala celosvětové vedoucí postavení v oblasti **inovací**. S 30 % světových patentů v oblasti obnovitelných zdrojů energie je EU průkopníkem v této oblasti a zavázala se, že bude upřednostňovat výzkum a inovace, aby dále podpořila transformaci energetiky⁶.

Přínos obnovitelných zdrojů energie je navíc mnohem širší, než jsme dosud uvedli. Energie z obnovitelných zdrojů jsou pramenem hospodářského růstu a pracovních míst pro Evropany⁷. Přispívají rovněž ke snížení znečištění ovzduší a pomoci rozvojovým zemím v přístupu k cenově dostupné a čisté energii.

V roce 2014 měly EU a značná většina členských států dobře nakročeno ke splnění svých závazných cílů pro rok 2020. Nejrychleji probíhá pokrok v odvětví elektrické energie, ale největší absolutní příspěvek musí nadále přinášet odvětví vytápění a chlazení. Zatím nejpomalejší je pokrok v oblasti dopravy. Velký nevyužitý potenciál v odvětví vytápění a chlazení a v odvětví dopravy vyžaduje další opatření, jež jsou uvedena v návrhu přepřpracovaného znění směrnice o obnovitelných zdrojích energie na období po roce 2020 zahrnutého do balíčku předpisů *Čistá energie pro všechny Evropany*, který byl předložen

¹ Směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, Úř. věst. L 140, 5.6.2009.

² Ve srovnání s hodnotami za rok 2005: Öko-Institut, „Study on Technical Assistance in Realisation of the 2016 Report on Renewable Energy“ (Studie o technické pomoci při realizaci zprávy o energii z obnovitelných zdrojů z roku 2016), k nahlédnutí na internetových stránkách: <http://ec.europa.eu/energy/en/studies>

³ Jako součást balíčku předpisů „Čistá energie pro všechny Evropany“, jež byl zveřejněn dne 30. listopadu 2016.

⁴ Za předpokladu, že faktor primární energie činí 2,5, by jedna jednotka elektrické energie z obnovitelných zdrojů mohla nahradit 2,5 jednotky elektrické energie vyrobené za pomoci fosilních paliv.

⁵ 436 MtCO₂eq ve srovnání s hodnotami za rok 2005. Zdroj:EEA.

⁶ Viz sdělení Komise „Urychlení inovací v oblasti čisté energie“ COM (2016) 763.

⁷ V roce 2014 bylo v tomto odvětví zaměstnáno více než jeden milion osob a společný obrat činil zhruba 144 miliard EUR (zpráva EurObs'erER).

v listopadu 2016. Tento balíček potvrzuje závazek Evropské komise učinit z **Evropské unie světovou jedničku v oblasti obnovitelných zdrojů energie** a poskytnout spotřebitelům energie spravedlivé podmínky.

V souladu s požadavky stanovenými ve směrnici o energii z obnovitelných zdrojů předkládá tato zpráva ucelený přehled o využívání energie z obnovitelných zdrojů v EU. Obsahuje rovněž posouzení administrativních překážek a udržitelnosti biopaliv. Není-li uvedeno jinak, údaje z let 2004 až 2014 vycházejí ze statistik Eurostat Shares a údaje za rok 2015 z prvotních odhadů⁸. Základem pro posouzení celkového pokroku jsou trajektorie stanovené v příloze I směrnice o energii z obnovitelných zdrojů, zatímco základem pro posouzení týkající se jednotlivých odvětví a technologií jsou trajektorie podle národních akčních plánů členských států pro energii z obnovitelných zdrojů (NAPOZE)⁹. Prognózy pro rok 2020 vycházejí ze scénáře PRIMES Ref2016¹⁰.

---

8 Odhady za rok 2015, zdroj: Öko-Institut, „Study on Technical Assistance in Realisation of the 2016 Report on Renewable Energy“ (Studie o technické pomoci při realizaci zprávy o energii z obnovitelných zdrojů z roku 2016), k nahlédnutí na internetových stránkách: <http://ec.europa.eu/energy/en/studies>

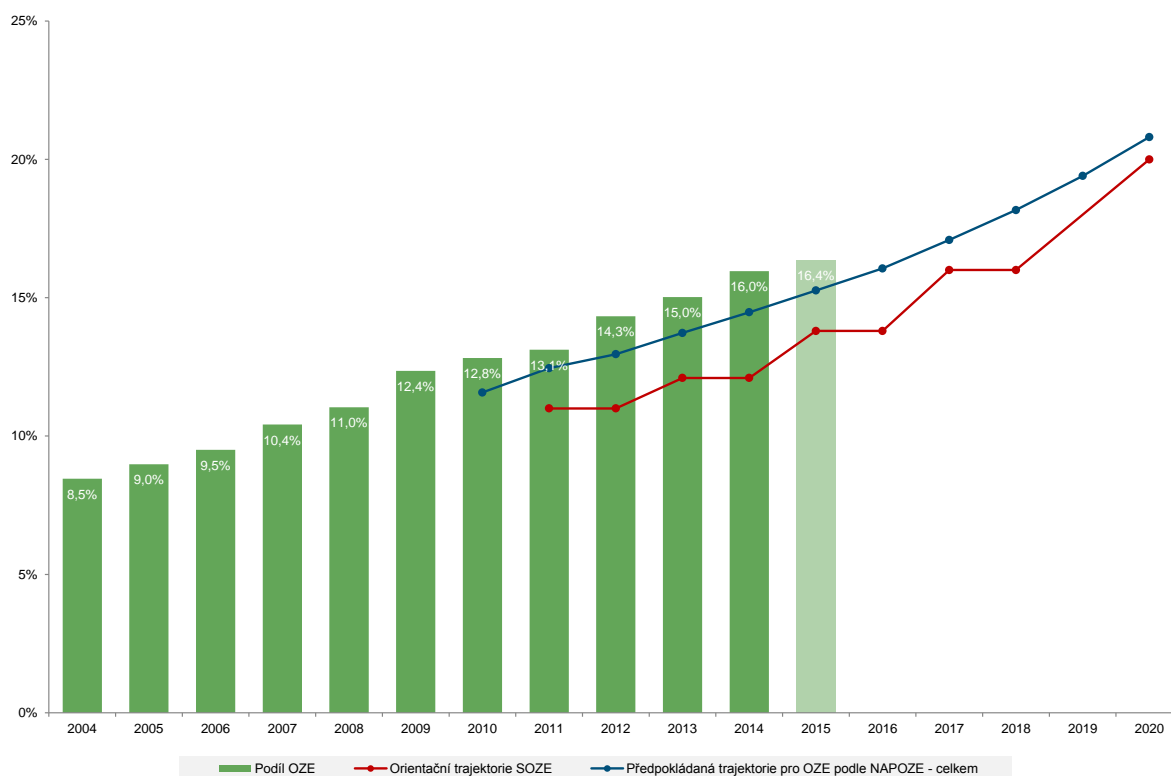
9 Souhrnné trajektorie na úrovni EU uvádíme pro ilustraci a nemají právní relevanci.

10 Podrobný popis je k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20160713%20draft_publication_REF2016_v13.pdf.

1. POKROK VE VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

a. Pokrok EU-28 ve využívání energie z obnovitelných zdrojů

V roce 2014 dosáhl podíl energie z obnovitelných zdrojů (OZE) 16 % hrubé konečné spotřeby energie. Průměrný podíl energie z obnovitelných zdrojů za EU-28 v období 2013/2014 činil 15,5 %, tedy podstatně více než orientační trajektorie 12,1 %¹¹ (2013/2014) pro EU-28. V roce 2015 se podíl energie z obnovitelných zdrojů odhaduje na 16,4 % hrubé konečné spotřeby energie, zatímco orientační trajektorie na období 2015–2016 je 13,8 %. Nicméně s tím, jak bude trajektorie v dalších letech stále strmější, bude třeba zvýšit úsilí, aby nedocházelo k zaostávání, jak je vidět na Figure 1.

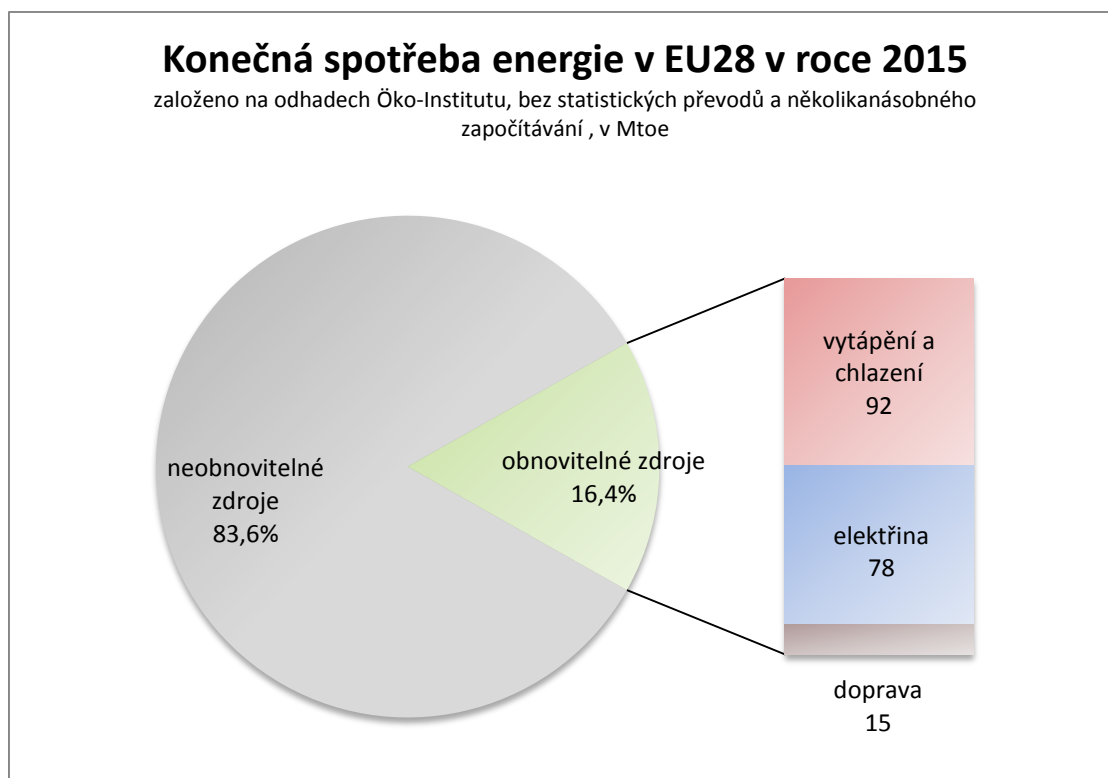

Obr. 1: Podíl energie z obnovitelných zdrojů v EU ve srovnání s plánem podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů (SOZE) a trajektoriami podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů (NAPOZE) (z údajů EUROSTATu, Öko-Institut).

Jak je vidět na Figure 2, **odvětví vytápění a chlazení** zůstává největším odvětvím z hlediska absolutní výše využívání energie z obnovitelných zdrojů. Největší podíl energie z obnovitelných zdrojů a nejvyšší růst však vykazuje odvětví elektrické energie, v němž podíl energie z obnovitelných zdrojů mezi lety 2004 až 2014 rostl ročně o 1,4 procentního bodu.

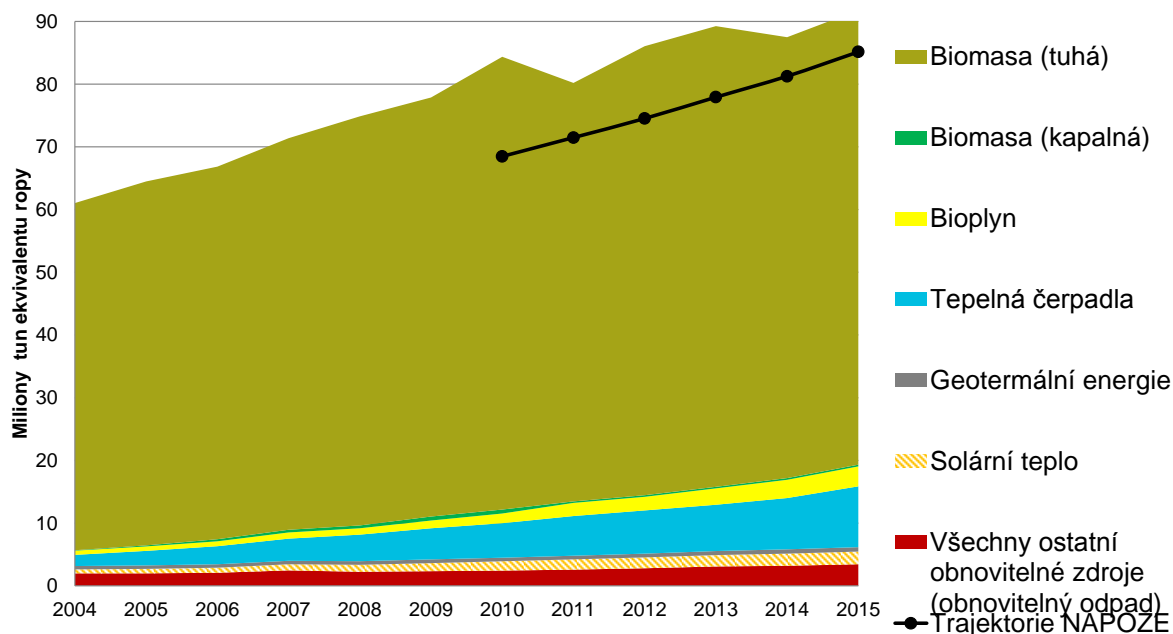
¹¹ V příloze I směrnice o energii z obnovitelných zdrojů je stanoven vzorec pro výpočet orientační trajektorie na dva roky jako průměru za každý členský stát. Z tohoto vzorce lze odvodit orientační trajektorii pro EU-28 jako celek. Tato extrapolace je zde však pouze pro ilustraci a nemá právní relevanci, tj. EU jako celek nemá podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů stanovenou žádnou orientační trajektorii pro energii z obnovitelných zdrojů.

V odvětví vytápění a chlazení rostl podíl energie z obnovitelných zdrojů ve stejném období ročně o 0,8 procentního bodu, zatímco odvětví dopravy vykazovalo nejpomalejší růst, 0,5 procentního bodu ročně.

Obr. 2: Konečná spotřeba energie v EU-28 v roce 2015 (zdroj: Öko-Institut).

i. Vytápění a chlazení

Obr. 3: Výroba vytápění a chlazení pomocí energie z obnovitelných zdrojů v EU-28 podle zdrojů (zdroj: EUROSTAT, Öko-Institut).

Podle odhadu podílu obnovitelných zdrojů za rok 2015 EU jako celek s 18,1 % v oblasti vytápění a chlazení¹² překročila souhrnnou trajektorii podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů. Jak je vidět na Figure 3, **pevná biomasa** má stále vůbec největší podíl (82 %) na výrobě tepla z obnovitelných zdrojů (72 Mtoe).

Výroba pomocí **tepelných čerpadel** setrvale rostla z 1,8 Mtoe v roce 2004 na 9,7 Mtoe v roce 2015 a překročila orientační trajektorii podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů (7,3 Mtoe). V jejím uplatnění vede Itálie, avšak většina tepelných čerpadel se používá především k chlazení. Na trhu EU s tepelnými čerpadly sice od roku 2013 dochází ke zpomalení, ale je zde potenciál k růstu v dalších letech¹³.

Využití **obnovitelného odpadu**¹⁴ dosáhlo v roce 2015 3,4 Mtoe. Ačkoliv v roce 2004 byl podíl **bioplynu** v oblasti vytápění a chlazení zanedbatelný (0,7 Mtoe), v roce 2015 hodnotou 3,2 Mtoe překonal odhadované hodnoty.

Výroba **solárního tepla** s 2,0 Mtoe v roce 2015 zůstala pod úrovní předpokládanou národními akčními plány pro energii z obnovitelných zdrojů (3 Mtoe). V roce 2015 byla instalovaná roční kapacita nižší než v roce 2006, což bylo ovlivněno teplými zimami, nízkými cenami fosilních paliv, ale také konkurencí jiných technologií využívání energie z obnovitelných

¹² Souhrnný podíl podle národních akčních plánů pro obnovitelné zdroje vychází na rok 2014 15,0 % a na rok 2015 16 %.

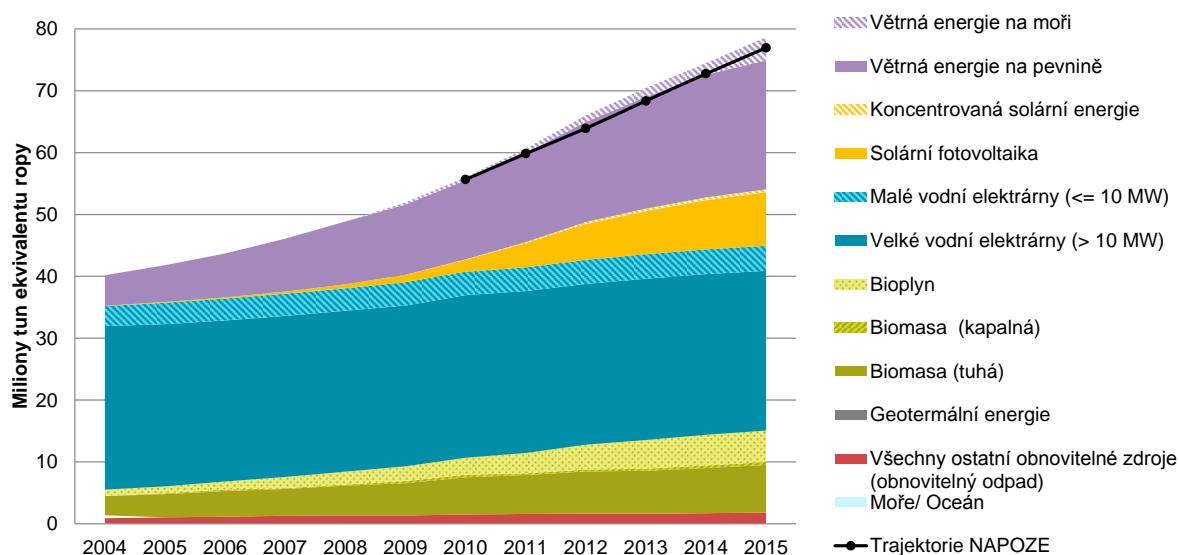
¹³ Na základě scénáře PRIMES EU CO30.

¹⁴ Jak uvádí Eurostat v kolonce „obnovitelný pevný komunální odpad“.

zdrojů, například tepelných čerpadel nebo solárních fotovoltaických panelů.

Využívání **geotermální** energie s 0,7 Mtoe v roce 2015 zaostává za trajektorií předpokládanou národními akčními plány pro energii z obnovitelných zdrojů. V evropské výrobě geotermální energie vedou díky svému vysokému přírodnímu potenciálu tři země (Itálie, Francie a Maďarsko). Pomalé šíření této technologie způsobují především vysoké kapitálové výdaje.

ii. Elektrická energie

Obr. 4: Výroba elektřiny pomocí energie z obnovitelných zdrojů v EU-28 podle zdrojů (zdroj: EUROSTAT, Öko-Institut).

S odhadovaným podílem 28,3 % elektřiny z obnovitelných zdrojů EU významně překračuje souhrnnou trajektorii podílu obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

Vnitrostátní režimy podpory se v rámci Unie liší a bylo v nich provedeno mnoho změn¹⁵. Návrh přepracovaného znění této směrnice obsahuje několik ustanovení, jejichž cílem je zvýšit důvěru investorů prosazením evropštějšího a tržnějšího přístupu a zamezením retroaktivním změnám, jež poškozují ekonomickou stránku podporovaných projektů.

Vodní energie se stále nejvíce podílí na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů, ale její podíl klesl ze 74 % v roce 2004 na 38 % v roce 2015. V roce 2015 se EU-28 držela souhrnné naplánované trajektorie podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

¹⁵ Na vnitrostátní režimy podpory zavedené členskými státy se vztahují pravidla státní podpory stanovená v Pokynech pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020.

Zhruba 70 % veškeré vodní energie v EU-28 připadá na Švédsko, Francii, Itálii, Rakousko a Španělsko.

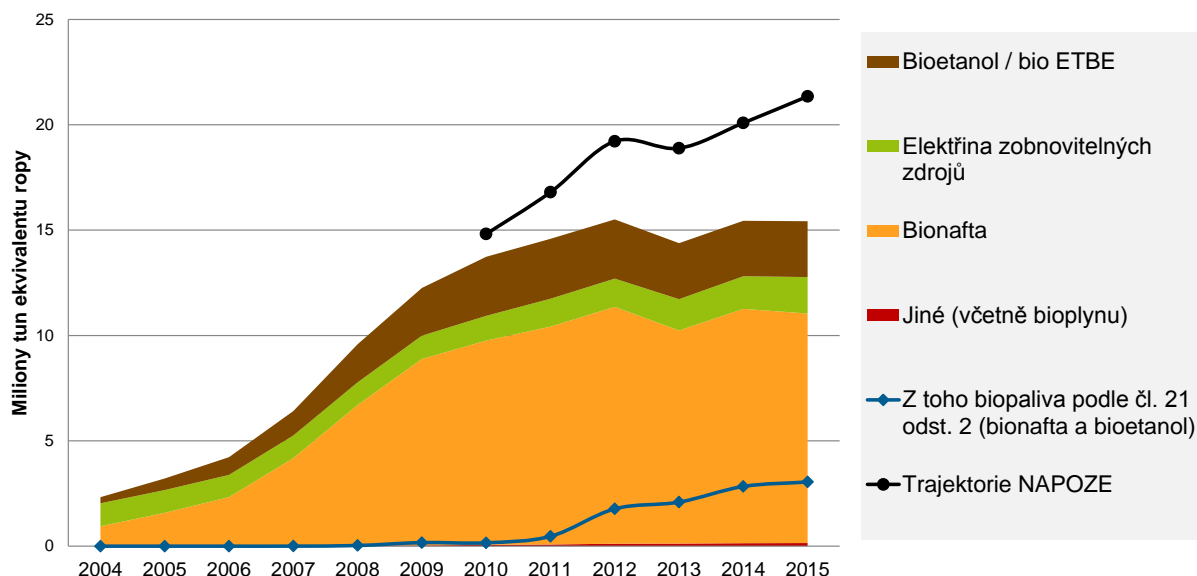
Využívání **větrné energie** v období 2004–2015 vzrostlo více než čtyřnásobně a v současnosti se na elektřině z obnovitelných zdrojů podílí zhruba jednou třetinou. Využití větrné energie na pevnině se v průběhu let docela blíží předpokládané trajektorii. Největšími podíly k tomu přispěly Německo a Španělsko. Čtyři země (Švédsko, Německo, Spojené království a Dánsko) podle odhadu překonaly také předpokládanou trajektorii pro větrnou energii na moři pro rok 2015. Na úrovni EU však větrná energie na moři vykazuje pomalejší pokrok, než se očekávalo: odchylka od trajektorie podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů pro rok 2015 dosáhla –12 %, a to převážně kvůli vysokým počátečním nákladům (jež nyní podstatně klesají) a problémům s připojením k distribuční soustavě. V posledních letech se však vývoj významně zrychlil.

Podíl **solární fotovoltaiky** rychle rostl a v roce 2015 představoval 12 % veškeré elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. V roce 2013 její využívání poprvé překonalo využívání pevné biomasy. V roce 2015 bylo 38 % solární fotovoltaické elektřiny v EU-28 vyrobeno v Německu, Itálii a Španělsku. Významný růst v oblasti solární fotovoltaické elektřiny byl stimulován rychlým technologickým pokrokem, snižováním nákladů a poměrně krátkými lhůtami realizace projektů. To umožnilo nejen rychlé a nákladově efektivní zavádění, ale napomohlo také tomu, aby se spotřebitel dostal do středu transformace energetiky. Tento záměr posílit postavení spotřebitele byl podpořen v návrhu přepracovaného znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů a v návrzích týkajících se uspořádání trhu. Co se týče regionální spolupráce, Dánsko a Německo v červenci 2016 uzavřely dohodu o vzájemném otevření aukcí pro solární fotovoltaická zařízení. Tato dohoda se vydává směrem k otevření režimů podpory pro přeshraniční účast, jež navrhuje přepracované znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů.

Výroba elektřiny z **biomasy** na úrovni EU-28 se zvýšila z přibližně 9 Mtoe v roce 2010 na 13 Mtoe v roce 2015. Tato technologie však nedosáhla úrovně plánované pro daný rok. Využívání **bioplynu a biokapalin**, jež bylo v roce 2004 v obou případech zanedbatelné, dosáhlo v roce 2015 7 % společného podílu na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů. Pokud jde o bioplyn, jeho používání rostlo rychleji, než se očekávalo, a to zejména v Německu a Itálii.

iii. Doprava

Obr. 5: Energie z obnovitelných zdrojů v EU-28 v dopravě, přehled podle zdrojů (zdroj: EUROSTAT, Öko-Institut).

Doprava je jediné odvětví, jež se 6% podílem energie z obnovitelných zdrojů v roce 2015¹⁶ v současnosti zaostává na úrovni EU za souhrnnými trajektoriemi podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů. Tuto skutečnost potvrzuje poměrně pomalý pokrok v odvětví dopravy k dosažení 10% cíle způsobený různými potížemi včetně poměrně vysokých nákladů na zmírnění emisí skleníkových plynů a regulační nejistoty¹⁷. Energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví pochází převážně z biopaliv (88 %) a elektřina zde v této fázi hraje omezenější roli.

Hlavním biopalivem používaným v dopravě v EU je **bionafta**, jež se v roce 2015 podílela ze 79 % na celkovém použití biopaliv. Navzdory tomuto vedoucímu postavení nedosáhla očekávané úrovně využití předpokládaného trajektorií národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů pro rok 2015 (10,9 Mtoe místo 14,4 Mtoe). Hlavními spotřebiteli bionafty jsou Francie, Německo a Itálie.

Druhým nejvíce zastoupeným obnovitelným zdrojem energie v odvětví dopravy je **bioethanol**. Jeho podíl mezi biopalivy činí 20 %. Jeho použití však zdaleka nedosáhlo úrovně předpokládané národními akčními plány pro energii z obnovitelných zdrojů pro rok 2015 (2,6 Mtoe místo 4,9 Mtoe). Hlavními spotřebiteli byly Německo, Spojené království a Francie, dále pak Španělsko, Švédsko, Polsko a Nizozemsko.

¹⁶ Včetně několikanásobného započítávání.

¹⁷ Se zřetelem k debatám o právním rámci pro biopaliva vyrobená z plodin pěstovaných na zemědělské půdě a nepřímé změně ve využívání půdy.

Elektrina vyrobená z obnovitelných zdrojů se na hrubé konečné spotřebě energie v odvětví dopravy v roce 2015¹⁸ podílela 1,7 Mtoe, což je o 13 % méně, než předpokládá souhrnná trajektorie podle národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů.

Ostatní obnovitelné zdroje energie (včetně bioplynu) nehrají v odvětví dopravy na úrovni EU-28 významnou roli, ale v některých členských státech (např. ve Švédsku a Finsku) se využívají.

Podíl **biopaliv vyrobených z odpadů, zbytků, lignocelulóзовé vláknoviny a nepotravinářské celulóзовé vláknoviny**¹⁹ v biopalivové skladbě²⁰ EU se z 1 % v roce 2009 zvýšil v roce 2015 na 23 %²¹, a to především díky Švédsku, Spojenému království a Německu. S 3 Mtoe v roce 2015 tato biopaliva trojnásobně překročila na úrovni EU plánovanou trajektorii, a to především díky využití použitého kuchyňského oleje.

b. Podrobné posouzení podle členských států a prognóz

Podíly energie z obnovitelných zdrojů za období 2013–2014 ve všech členských státech kromě jednoho (Nizozemsko²²) se shodují s příslušnou orientační trajektorií podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů nebo ji přesahují. Podle odhadů za rok 2015 25 členských států již překročilo svoje orientační trajektorie pro období 2015/2016 podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů. Podíly energie z obnovitelných zdrojů tří členských států (Nizozemsko, Francie a Lucembursko) podle odhadu za rok 2015 nedosáhly orientační trajektorie na období 2015–2016 podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů (viz Figure 6).

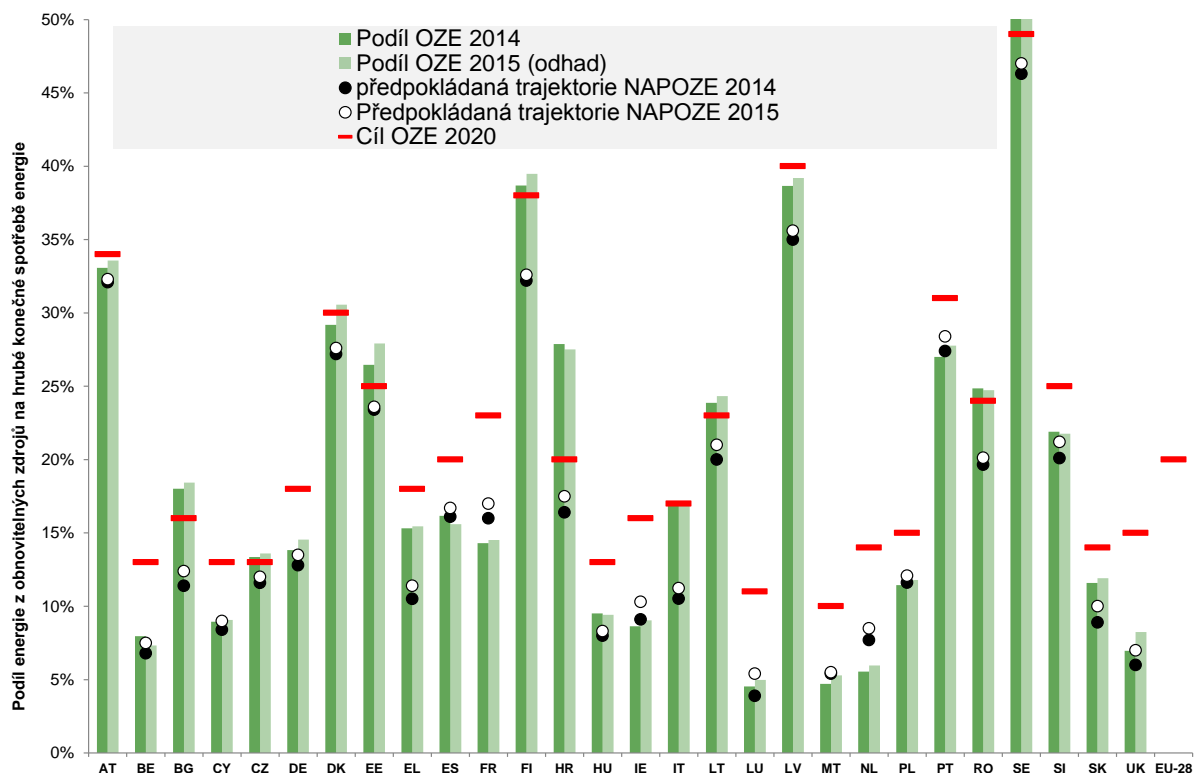
¹⁸ Bez násobitelů.

¹⁹ Bývalý čl. 21 odst. 2 směrnice 2009/28/ES.

²⁰ Biopaliva splňující podmínky podle započítávání do cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

²¹ V ktoe, bez několikanásobného započítávání.

²² Nizozemsko informovalo Komisi o přijetí nových opatření za účelem návratu na trajektorii a zajištění souladu se svými cíli.

Obr. 6: Současný pokrok členských států ke splnění orientačních trajektorií podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů na období 2013/2014 a 2015/2016. (zdroj: Öko-Institut, EUROSTAT).

Referenční scénář PRIMES 2016 předpokládá, že EU jako celek a většina členských států podnikne do roku 2020 dostatečné kroky k dosažení svých cílů. Členské státy, jež podle současné prognózy nesplní do roku 2020²³ své závazné národní cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, budou mít možnost použít mechanismy spolupráce. Table 1 shrnuje minulé, současné a očekávané využití obnovitelných zdrojů energie na úrovni členských států včetně současné trajektorie v odvětví dopravy ve srovnání s 10% specifickým cílem.

²³

Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Spojené království. V případě Spojeného království se však očekává velmi nepatrné zaostávání (0,2 %). Maďarsko, jež zaostává pouze o 0,01 %, do ní nebylo zahrnuto.

Členský stát	RES-all								řava (s několikanásobným započítává	
	RES Share 2013	Průměrný podíl OZE 2013/2014	Orientační trajektorie SOZE (2013/2014)	Podíl OZE 2014	Podíl OZE 2015 (odhad)	Orientační trajektorie SOZE (2015/2016)	předpokládaný podíl OZE 2020 (PRIMES Ref 2016)	OZE cíl 2020	Podíl OZE doprava 2014	Podíl OZE doprava 2015 (odhad)
	% konečné spotřeby								% konečné spotřeby	
AT	32,3%	32,7%	26,5%	33,1%	33,6%	28,1%	35,2%	34,0%	8,9%	8,3%
BE	7,5%	7,8%	5,4%	8,0%	7,3%	7,1%	13,9%	13,0%	4,9%	3,3%
BG	19,0%	18,5%	11,4%	18,0%	18,4%	12,4%	20,9%	16,0%	5,3%	5,3%
CY	8,1%	8,5%	5,9%	9,0%	9,1%	7,4%	14,8%	13,0%	2,7%	2,2%
CZ	12,4%	12,9%	8,2%	13,4%	13,6%	9,2%	13,5%	13,0%	6,1%	6,0%
DE	12,4%	13,1%	9,5%	13,8%	14,5%	11,3%	18,5%	18,0%	6,6%	6,4%
DK	27,3%	28,2%	20,9%	29,2%	30,6%	22,9%	33,8%	30,0%	5,8%	5,3%
EE	25,6%	26,0%	20,1%	26,5%	27,9%	21,2%	25,7%	25,0%	0,2%	0,2%
EL	15,0%	15,2%	10,2%	15,3%	15,5%	11,9%	18,4%	18,0%	1,4%	1,4%
ES	15,3%	15,8%	12,1%	16,2%	15,6%	13,8%	20,9%	20,0%	0,5%	0,5%
FR	14,0%	14,2%	14,1%	14,3%	14,5%	16,0%	23,5%	23,0%	7,8%	7,8%
FI	36,7%	37,7%	31,4%	38,7%	39,5%	32,8%	42,4%	38,0%	21,6%	22,0%
HR	28,1%	28,0%	14,8%	27,9%	27,5%	15,9%	21,1%	20,0%	2,1%	2,1%
HU	9,5%	9,5%	6,9%	9,5%	9,4%	8,2%	13,0%	13,0%	6,9%	6,7%
IE	7,7%	8,2%	7,0%	8,6%	9,0%	8,9%	15,5%	16,0%	5,2%	5,9%
IT	16,7%	16,9%	8,7%	17,1%	17,1%	10,5%	19,8%	17,0%	4,5%	4,7%
LT	23,0%	23,4%	17,4%	23,9%	24,3%	18,6%	24,0%	23,0%	4,2%	4,3%
LU	3,6%	4,1%	3,9%	4,5%	5,0%	5,4%	8,3%	11,0%	5,2%	5,9%
LV	37,1%	37,9%	34,8%	38,7%	39,2%	35,9%	40,3%	40,0%	3,2%	3,3%
MT	3,7%	4,2%	3,0%	4,7%	5,3%	4,5%	11,8%	10,0%	4,7%	5,0%
NL	4,8%	5,2%	5,9%	5,5%	6,0%	7,6%	13,0%	14,0%	5,7%	5,6%
PL	11,3%	11,4%	9,5%	11,4%	11,8%	10,7%	15,1%	15,0%	5,7%	5,9%
PT	25,7%	26,3%	23,7%	27,0%	27,8%	25,2%	33,4%	31,0%	3,4%	6,7%
RO	23,9%	24,4%	19,7%	24,9%	24,7%	20,6%	26,0%	24,0%	3,8%	3,9%
SE	52,0%	52,3%	42,6%	52,6%	54,1%	43,9%	56,2%	49,0%	19,2%	24,2%
SI	22,5%	22,2%	18,7%	21,9%	21,8%	20,1%	25,0%	25,0%	2,6%	2,6%
SK	10,1%	10,9%	8,9%	11,6%	11,9%	10,0%	14,3%	14,0%	6,9%	6,5%
UK	5,6%	6,3%	5,4%	7,0%	8,2%	7,5%	14,8%	15,0%	4,9%	4,2%
EU-28	15,0%	15,5%	12,1%	16,0%	16,4%	13,8%	21,0%	20,0%	5,9%	6,0%

Zdroj: směrnice 2009/28/ES; Eurostat SHARES 2014; EEA RES odhad (2015); PRIMES (2020, 2025, 2030)

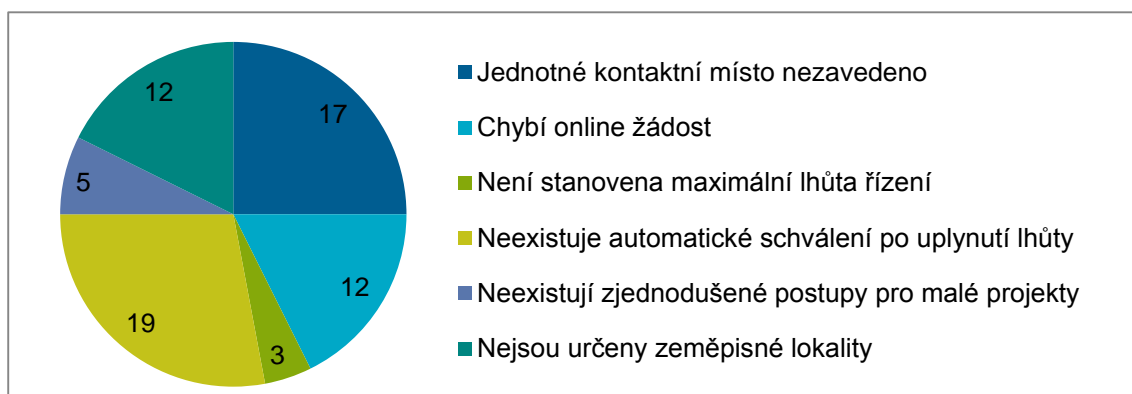
Tabulka č. 1: Přehled pokroku členských států k cílům pro rok 2020 v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (zdroj: Öko-Institut, EUROSTAT).

2. PŘEHLED SPRÁVNÍCH POSTUPŮ

Administrativní překážky způsobují dodatečné náklady na realizaci pramenící z nejistoty, což dopadá zejména na projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, jež vyžadují ve srovnání s klasickými energetickými projekty vyšší kapitálové náklady. Tyto překážky mohou prodlužovat realizaci projektů nebo jí úplně zabránit. Při rychle se snižujících nákladech na technologie úměrně tomu roste váha správních postupů v celkových nákladech na projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie²⁴. Podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů musí být postupy členských států pro povolování projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie přiměřené a nezbytné. Členské státy podle ní musí také ve své první zprávě o pokroku upřesnit, zda zamýšlí i) zřídit jediný správní orgán pro žádosti týkající se zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, ii) považovat žádosti o povolení za schválené, pokud schvalující orgán neodpoví ve stanovených lhůtách a iii) uvádět zeměpisné polohy vhodné pro získávání energie z obnovitelných zdrojů.

Od vstupu směrnice o energii z obnovitelných zdrojů v platnost členské státy dosáhly pokroku ve snižování administrativní zátěže. Většina z nich stanovila maximální lhůty povolovacích řízení, zjednodušila postupy pro malé projekty a určila zeměpisné lokality pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Rostoucí počet členských států navíc realizátorům projektů umožňuje podávat žádosti online. Jak je však patrné z Figure 7, zůstávají zde překážky, např. pokud jde o jednotná kontaktní místa nebo automatické udělení povolení po uplynutí stanovené lhůty.

Ve srovnání s rokem 2012 se situace v zavádění jednotných kontaktních míst v roce 2014 příliš nezměnila. Toto opatření přijalo pouze několik zemí, například Francie, Belgie a Lucembursko. K mírnému zlepšení došlo také v oblasti online žádostí, jež začaly zavádět Rakousko a Bulharsko. Používání maximálních lhůt se navíc rozšířilo do téměř všech členských států. Snížil se však počet členských států používajících zjednodušené postupy pro malé projekty. Tabulka č. 2 poskytuje ucelený přehled o zjednodušených postupech na úrovni členských států.

Obr. 7: Administrativní překážky v EU v roce 2014 (počet dotčených členských států) (zdroj: Öko-Institut).

²⁴ Refit Evaluation of the Renewable energy directive (Hodnocení REFIT týkající se směrnice o obnovitelných zdrojích energie), SWD (2016) 416 final.

	Jednotné kontaktní místo	Online žádost	Maximální lhůta řízení	Automatické povolení po uplynutí lhůty	Zjednodušené postupy pro malé projekty	Určení zeměpisných lokalit
Rakousko	chybí	existuje	chybí	chybí	existuje	chybí
Belgie	existuje	částečně existuje	existuje	chybí informace	existuje	částečně existuje
Bulharsko	existuje	existuje	existuje	existuje	chybí	existuje
Kypr	chybí	chybí	existuje	chybí	existuje	existuje
Česká republika	chybí	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Německo	existuje	existuje	existuje	existuje	existuje	existuje
Dánsko	částečně existuje	existuje	existuje	existuje	existuje	existuje
Estonsko	chybí	existuje	existuje	existuje	chybí	chybí
Řecko	existuje	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Španělsko	chybí	chybí	existuje	chybí	existuje	chybí
Finsko	chybí	chybí	chybí	chybí	existuje	existuje
Francie	existuje	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Maďarsko	chybí	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Chorvatsko	chybí	chybí	existuje	chybí informace	existuje	částečně existuje
Irsko	chybí	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Itálie	existuje	chybí	existuje	chybí	existuje	chybí
Litva	chybí	existuje	existuje	existuje	existuje	chybí informace
Lucembursko	existuje	existuje	existuje	chybí	chybí informace	existuje
Lotyšsko	chybí	chybí	existuje	chybí	chybí	chybí
Malta	existuje	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Nizozemsko	existuje	existuje	existuje	existuje	existuje	existuje
Polsko	chybí	chybí	existuje	chybí	existuje	chybí
Portugalsko	chybí	existuje	existuje	chybí	existuje	existuje
Rumunsko	chybí	chybí	existuje	chybí	chybí	chybí
Slovensko	chybí	chybí	chybí	chybí	chybí	chybí
Slovensko	chybí	chybí	existuje	chybí	existuje	chybí
Švédsko	existuje	existuje	existuje	existuje	chybí informace	existuje
Spojené království	existuje	chybí	existuje	chybí	existuje	chybí

Tabulka č. 2: Dostupnost zjednodušených správních postupů v členských státech EU v roce 2014 (zdroj: Öko-Institut).

3. POSOUZENÍ UDRŽITELNOSTI BIOPALIV EU

a. Výkonnost z hlediska emisí skleníkových plynů

Členské státy uvedly, že v roce 2014 došlo v důsledku používání energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k čistému snížení emisí skleníkových plynů o 35 Mt ekvivalentu CO₂. Většina tohoto uváděného snížení je výsledkem používání biopaliv, přičemž malou, byť rostoucí roli hraje elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů. Toto snížení se týká pouze přímých emisí a nezahrnuje emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy.

Emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy v souvislosti s biopalivy spotřebovanými v EU se odhadují na 23 Mt ekvivalentu CO₂ a odpovídá jim čisté snížení emisí o 12 Mt ekvivalentu CO₂²⁵. Při použití souvisejícího rozpětí citlivosti, jak stanovuje příloha VIII směrnice o energii z obnovitelných zdrojů, se emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy pohybují mezi 14 a 28 Mt ekvivalentu CO₂ a odpovídající čisté snížení mezi 7 a 21 Mt ekvivalentu CO₂.

Nejnovější modelování²⁶ dopadů nepřímých změn ve využívání půdy pro jednotlivé vstupní suroviny biopaliv potvrzuje, že emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy mohou být u biopaliv vyrobených z rostlinných olejů mnohem vyšší než u biopaliv vyrobených ze škrobu nebo cukru. Pokročilá biopaliva, jež se nevyrábí z potravinářských plodin, mají obecně velmi nízké nebo nulové emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy.

b. Obchod a hlavní dodavatelské země

Zhruba 10 % bioethanolu a přibližně 26 % bionafty spotřebovaných v EU v roce 2014 bylo dovezeno. Hlavními vyvážejícími zeměmi byly v případě bionafty Malajsie a v případě bioethanolu Guatemala, Bolívie, Pákistán, Rusko a Peru²⁷. Tři z nich²⁸ se účastní zvláštního pobídkového režimu EU pro udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných (dále jen „GSP+“). První zpráva o všeobecném systému preferencí za období 2014–2015²⁹ předkládá analýzu stavu v oblasti lidských a pracovních práv, ochrany životního prostředí a řádné správy věcí veřejných v těchto zemích. Dovoz bioethanolu a bionafty se v roce 2015 snížil, přičemž nejvíce klesl dovoz ethanolu ze zemí GPS+.

Údaje o rozdělení podle vstupních surovin pro výrobu bioethanolu a bionafty spotřebovaných v EU se liší v závislosti na zdroji informací³⁰. Všechny dostupné zdroje však potvrzují, že ethanol EU se vyrábí především z pšenice, kukuřice a cukrové řepy a že v roce 2014 bylo více než 50 % bionafty spotřebované v EU vyrobeno z brukve řepky, zatímco používání odpadních olejů a tuků, ale i palmového oleje se od roku 2010 značně zvýšilo³¹. Podle odvětvových

²⁵ V souladu se směrnicí (EU) 2015/1513 ze dne 9. září 2015 (tzv. směrnice o nepřímé změně ve využívání půdy) musí Komise do konce roku 2017 podat zprávu o emisích skleníkových plynů z biopaliv včetně emisí vyplývajících z nepřímé změny ve využívání půdy, a to s využitím údajů členských států o vstupních surovinách. Jelikož provedení směrnice (EU) 2015/1513 ve vnitrostátním právu není dosud dokončeno a členské státy zatím nezačaly předkládat požadované údaje, Komise ve svém posouzení vycházela z údajů Eurostatu (množství bionafty, dalších kapalných biopaliv a biosložek do motorového benzínu spotřebovaných v EU), údajů o skladbě vstupních surovin z USDA FAS 2016 a odvětvových údajů.

²⁶ Ecofys, IIASA, E4Tech, 2015.

²⁷ Odvětvové údaje: viz statistika ePUR zveřejněná dne 22. září 2016.

²⁸ Bolívie, Pákistán a Peru. Guatemala již od ledna 2016 není příjemcem nástroje GSP+.

²⁹ COM(2016) 29 final ze dne 28. ledna 2016.

³⁰ Za EU-28 byly analyzovány tyto zdroje: veřejně dostupné údaje (odvětvová sdružení a USDA FAS), obchodní údaje.

³¹ Podle veřejně dostupných údajů se v roce 2014 použití odpadních olejů a tuků ve srovnání s rokem 2010 zvýšilo trojnásobně a použití palmového oleje se ve srovnání s rokem 2010 zdvojnásobilo.

údajů bylo více než 60 % bionafty a více než 90 % bioethanolu spotřebovaných v EU vyrobeno ze vstupních surovin EU³².

Vstupní suroviny pro výrobu bioethanolu, jež nepocházejí z EU, se dovážejí z Ukrajiny (kukuřice, pšenice), z Kanady (pšenice), Ruska a Moldávie (ječmen, koukol polní) a ze Srbska (cukrová řepa)³³. Největšími vývozci vstupních surovin pro výrobu bionafty do EU byly Indonésie a Malajsie (palmový olej) a USA (sója)³⁴. Většina řepkového oleje pochází z EU³⁵. Potenciál vstupních surovin pro pokročilá paliva z obnovitelných zdrojů je velmi vysoký, ale výrobní kapacity na komerční úrovni jsou dosud omezené.

Domácí a dovozní vstupní suroviny (2014)	Hmotnost surovin (1000 MT)	Podíl bioethanolu/bionafty (%)
Bioetanol		
Pšenice	2,798	22%
Kukuřice	5,174	47%
Ječmen	541	4%
Cukrová řepa	9,364	20%
Žito	846	6%
Celulózová biomasa	270	1%
Celkem bioetanol	18,993	100%
Bionafta		
Řepkový olej	6,100	52%
Použitý kuchyňský olej	1,800	15%
Palmový olej	1,580	13%
Sójový olej	890	8%
Živočišné tuky	920	8%
Slunečnicový olej	320	3%
Jiné (borový olej, mastné kyseliny)	170	1%
Celkem bionafta	11,780	100%

Tabulka č. 3: Vstupní suroviny pro výrobu bionafty a bioethanolu v EU-28 v roce 2014 (zdroj: USDA FAS 2016).

c. Využívání půdy a změny ve využívání půdy

Zatímco rozloha lesů, přírodních a lidskou činností vytvořených oblastí se v EU v letech 2000 až 2016 zvýšila, rozloha travních porostů se snížila. V roce 2015 se poměr travních porostů vůči zemědělské půdě snížil o 2,1 % ve srovnání s referenčním poměrem vypočítaným na základě údajů z roku 2005³⁶. Úbytek trvalých travních porostů činil mezi lety 2006 a 2016 3 Mha (-4,9 %)³⁷. Ačkoli přímý kauzální vztah mezi snížením rozlohy travnatých porostů

³² Fediol, ePure, EurObserver.

³³ Údaje USDA FAS, Comtrade OSN: <http://comtrade.un.org/>.

³⁴ Údaje USDA FAS, Comtrade OSN: <http://comtrade.un.org/>.

³⁵ Údaje USDA FAS a Comtrade OSN: <http://comtrade.un.org/>.

³⁶ SWD(2016) 218 final Review of greening after one year (Přezkum ekologizace po jednom roce).

³⁷ EU Agriculture Outlook 2016 (Výhled zemědělství v EU na rok 2016).

a nárůstem rozlohy orné půdy využívané pro účely výroby biopaliv v Unii jako celku nebylo možné zjistit, byl uveden jedním členským státem³⁸.

Z nejnovejšího modelování nepřímé změny ve využívání půdy³⁹ vyplývá, že politika EU v oblasti biopaliv by do roku 2020 mohla způsobit zvětšení rozlohy orné půdy o 1,8 Mha v EU a 0,6 Mha ve zbytku světa, přičemž 0,1 Mha z toho by bylo na úkor lesů. Zvětšování rozlohy orné půdy na celosvětové úrovni by probíhalo na úkor travnatých ploch (-1,1 Mha), opuštěných ploch (-0,9 Mha) a dalšího přírodního porostu (-0,4 Mha).

d. Životní prostředí, hospodářské a rozvojové aspekty

V EU nebyly zjištěny žádné významné negativní dopady výroby biopaliv a biokapalin na biologickou rozmanitost, vodní zdroje, kvalitu vody a půdy⁴⁰. Nepřímá změna ve využívání půdy však může způsobit úbytek biologické rozmanitosti, pokud dojde k dalšímu rozšiřování ploch v citlivých oblastech, jako jsou lesy a vysoce biologicky rozmanité travní porosty.

Rizika ve vztahu ke **kvalitě půdy** v EU řeší společná zemědělská politika a evropské a vnitrostátní environmentální právní předpisy. Ve třetích zemích může dojít ke znehodnocování půdy, pokud bude rozšiřování biopaliv probíhat na pozemcích, jež nejsou dostatečně vhodné k zemědělskému využití. Výzkum ukazuje, že orná půda řady obchodních partnerů EU v oblasti vstupních surovin pro biopaliva (např. Rusko, Ukrajina, Kanada, Peru a Brazílie) je málo vhodná k pěstování plodin (bez ohledu na jejich konečné použití), což má dopady na půdu⁴¹.

V EU nebyly hlášeny žádné dopady výroby biopaliv na dostupnost **vody**. Pokud jde o kvalitu vody, Německo uvedlo, že negativně se na ní podepisují dusičnany v oblastech s velmi intenzivní živočišnou výrobou a skutečnost, že více než 50 % orné půdy se využívá k pěstování kukuřice pro potřeby výroby bioplynu, jenž však slouží hlavně k výrobě elektřiny. V případě třetích zemí nebyly u partnerů vyvážejících biopaliva do EU zjištěny žádné přímé souvislosti mezi výrobou biopaliv a nedostatkem vody.

Pokud jde o **ceny potravin**, je třeba poznamenat, že v letech 2012 až 2015 se ceny zemědělských komodit snížily. Cena rostlinných olejů dosáhla v roce 2015 nejnižší úrovně od roku 2005 (v USD)⁴² a zároveň se snížily ceny extrahovaných šrotů olejnatých semen a olejnatých pokrutin určených do krmiv. K faktorům, jež přispěly ke snížení cen olejů/tuků⁴³, patřila nižší poptávka po rostlinných olejích pro účely výroby biopaliv. K dalším faktorům patří: vysoká nabídka a skladové zásoby obilovin, nahrazení extrahovaných šrotů obilovinami a nízké ceny ropy.

Spotřeba ethanolu v EU měla na ceny obilovin zanedbatelný dopad, protože podíl EU na světovém trhu s ethanolem nepřesáhl 7 % a na světový trh s obilovinami má vliv hlavně poptávka po krmivech. V budoucnosti se očekává nejvyšší růst spotřeby biopaliv v rozvojových zemích, zatímco vyšší poptávka po potravinách a krmivech pro rostoucí

³⁸ Německo ve zprávě o pokroku.

³⁹ Modelování GLOBIOM, Valin 2016.

⁴⁰ Zprávy členských států.

⁴¹ IIASA (Mapování udržitelnosti půd, posouzení na vnitrostátní úrovni).

⁴² EU Agriculture Outlook 2016 (Výhled zemědělství v EU na rok 2016).

⁴³ FAO Food Outlook (Vyhledky v oblasti výživy), říjen 2015.

a majetnější populaci bude podle předpovědí uspokojena růstem produktivity, přičemž se očekává, že k vyšší sklizni plodin přispěje z 80 % zvyšování výnosů⁴⁴.

Pokud jde o **právo na využívání půdy**, nejnovější zprávy o rozsáhlých obchodech s pozemky potvrzují zjištění zprávy Komise z roku 2015 o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, že jen velmi nízký podíl projektů v oblasti biopaliv v zemích mimo EU byl realizován kvůli trhu EU. Mnoho projektů skupování půdy, jež byly zahájeny na počátku 21. století, se nezdařilo a neproměnilo se ve skutečné projekty výroby biopaliv. Zájem investorů byl v letech 2014–2015 nízký, přičemž více než polovina (51 %) koupené půdy zůstala ladem (v subsaharské Africe 67 %)⁴⁵. Vazbu obchodů na biopaliva nelze jednoznačně určit, protože zemědělské plodiny mohou v závislosti na cenách komodit v době sklizně nebo dalších faktorech skončit v potravinovém řetězci⁴⁶. Je třeba rovněž poznamenat, že Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) přijala v roce 2012 Pokyny pro odpovědné řízení využívání půdy a v roce 2014 Pokyny pro odpovědné investice do zemědělství, aby řešila znepokojení, pokud jde o dopady na místní komunity a práva na využívání půdy. V rozvojových zemích se systémy certifikace udržitelnosti sdružující více subjektů EU (např. ISCC, RSPO RED, RSB EU RED) týkají rovněž sociálních, hospodářských a environmentálních aspektů udržitelnosti, jež jdou nad rámec povinných kritérií udržitelnosti v rámci EU.

---

⁴⁴ OECD-FAO (2016) Agriculture Outlook 2016 –2025 (Zemědělský výhled na období 2016–2025).

⁴⁵ MMF, World Economic Outlook: subdued demand – symptoms and remedies (Světový ekonomický výhled: potlačená poptávka – příznaky a náprava), říjen 2016.

⁴⁶ Zpráva GRAIN 2016.

4. ZÁVĚRY

Podpora energie z obnovitelných zdrojů je základní součástí energetické politiky EU, jak uznává článek 194 SFEU, a značnou měrou přispívá k provádění strategického rámce energetické unie. Nový regulační rámec pro období po roce 2020, jež navrhla Komise v rámci balíčku předpisů „Čistá energie pro všechny Evropany“ v listopadu 2016, staví na zkušenostech získaných v rámci stávající směrnice o energii z obnovitelných zdrojů. Jeho cílem je dále posílit evropský rozměr politiky v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a maximalizovat její využívání v budovách, dopravě a průmyslových odvětvích. Komise navrhla posílená ustanovení za účelem nápravy podmínek pro investice včetně postupného přeshraničního otevření podpory, zásady neretroaktivity, zrychlených správních postupů a posílení postavení spotřebitelů. Na odvětví výroby elektrické energie, dopravy a vytápění a chlazení je zacílena řada konkrétních opatření a Komise navrhuje použít národní cíle pro rok 2020 jako výchozí bod pro další pokrok členských států po roce 2020. Pokud jde o bioenergii, Komise navrhla posílit rámec EU pro udržitelnost bioenergie tím, že ho rozšíří také na biomasu a bioplyn používané k vytápění a výrobě energie ve velkých energetických zařízeních.

S 16% podílem na konečné spotřebě energie v roce 2014 si EU a velká většina členských států⁴⁷ vede dobře, pokud jde o využívání energie z obnovitelných zdrojů⁴⁸. Odhady za rok 2015 však ukazují, že s tím, jak bude trajektorie v dalších letech stále strmější, budou muset členské státy zvýšit své úsilí, aby dosáhly závazných cílů pro rok 2020. Zvláště to platí o Francii, Lucembursku a Nizozemsku, jež budou muset v roce 2016 podstatně zvýšit své podíly energie z obnovitelných zdrojů, aby nezaostávaly za svými trajektoriemi. Co se týče výhledu dále do budoucna, prognózy ukazují, že EU jako celek by do roku 2020 dosáhla svého 20% cíle. Některé členské státy, jako například Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Spojené království, však možná budou muset posílit spolupráci s ostatními členskými státy pomocí mechanismů spolupráce, jako jsou například statistické převody, aby stihly včas splnit své závazné národní cíle.

Vytápění a chlazení, jež představuje zhruba polovinu⁴⁹ konečné spotřeby energie na úrovni EU, zůstává největším odvětvím z hlediska spotřeby energie⁵⁰. Také se polovinou spotřeby energie z obnovitelných zdrojů⁵¹ nejvíce podílí na cíli v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, i když tempo jejího růstu bylo pomalejší než v odvětví výroby elektrické energie. V roce 2015 bylo zhruba 18,1 % vytápění a chlazení vyrobeno z obnovitelných zdrojů, přičemž nejvíce se na tomto výsledku s velkou rezervou podílela biomasa.

Odvětví **výroby elektrické energie** zaznamenalo nejrychlejší růst podílu energie z obnovitelných zdrojů, jenž v současnosti dosahuje 28,3 % celkové výroby elektřiny. V roce 2015 se nejvíce na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů nadále podílela vodní energie. Nejlepších výsledků z hlediska růstu dosáhla větrná energie na pevnině. Rozvoj solární fotovoltaiky byl nerovnoměrný, růst dosáhl vrcholu v letech 2011 a 2012, ale pak se jeho tempo každý další rok snižovalo. Nestálé obnovitelné zdroje⁵² dohromady činí 12 % hrubé výroby elektřiny v EU.

⁴⁷ Kromě Nizozemska.

⁴⁸ Jak stanovuje příloha I směrnice 2009/28/ES.

⁴⁹ Na základě odhadů za rok 2015, Öko Institut. V roce 2015 45 % na základě jmenovatelů obnovitelných zdrojů energie.

⁵⁰ Na emisích CO₂ se však nadále nejvíce podílí odvětví elektrické energie, a to 41 % emisí CO₂ v EU.

⁵¹ Na základě odhadů za rok 2015, Öko Institut. V roce 2015 50 %, bez několikanásobného započítávání u dopravy.

⁵² Zde se jimi rozumí větrná a solární energie.

Doprava je odvětvím, jež nadále vykazuje nejpomalejší růst obnovitelných zdrojů energie, a to průměrně o 0,5 procentního bodu ročně v letech 2005–2014, přičemž po roce 2011 došlo k významnému zpomalení⁵³. Podíl energie z obnovitelných zdrojů v tomto odvětví činil v roce 2014 5,9 % (a v roce 2015 podle odhadu pouze 6,0 %), přičemž cíl pro toto odvětví je 10 % do roku 2020. Tento pomalý růst je způsoben různými obtížemi včetně regulační nejistoty a pozdního zavádění pokročilých biopaliv.

Členské státy dosáhly pokroku v odstraňování administrativních překážek, ale tento pokrok nebyl v celé Unii jednotný a je zde ještě značný prostor pro zlepšení, zejména pokud jde o automatické povolení po uplynutí lhůty správního řízení nebo o zřizování jednotných kontaktních míst.

Pokud jde o udržitelnost biopaliv, většina biopaliv spotřebovaných v EU se vyrábí v Unii z domácích vstupních surovin. Nebyly zjištěny žádné významné přímé negativní dopady na biologickou rozmanitost, půdu a vodu, potravinové zabezpečení nebo na rozvojové země. Rizika vyplývající z dopadů nepřímé změny ve využívání půdy jsou však nadále znepokojující. Modelová analýza v souvislosti s biopalivy z potravinářských plodin zjistila rizika týkající se nepřímé změny ve využívání půdy. Proto EU přijetím směrnice o nepřímé změně ve využívání půdy omezila podíl těchto paliv na cíl 10 % obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy. Komise navíc nedávno navrhla po roce 2020 postupně omezovat podíl biopaliv z potravinářských plodin a podporovat jejich postupné nahrazování pokročilými biopalivy a elektřinou z obnovitelných zdrojů.

Na závěr připomeňme, že návrh přepracovaného znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů spolu s dalšími návrhy z balíčku předpisů „*Čistá energie pro všechny Evropany*“, jež nyní zkoumá Evropský parlament a Rada, se snaží odstranit výše uvedené překážky omezující další růst energie z obnovitelných zdrojů, a tak potvrzuje odhodlání Komise učinit z Evropské unie světovou jedničku v obnovitelných zdrojích energie.

---

⁵³ Většinou kvůli změnám v započítávání biopaliv splňujících podmínky.